

هزینه استهلاک و اجاره را هم لحاظ کنید؛ بنابراین به دلیل شناسایی تمام هزینه‌ها، و کل درآمدها می‌توان به شفافیت کامل در نظام مالی و به تبع آن اصلاح ساختار بودجه نیز انجام شود.

بنابراین شناسایی چهار عنصر عمده دارایی، بدهی و هزینه و درآمد در اصلاح نظام مالی مهم است و زیرساخت اصلی آنها حساب واحد خزانه است.

برای نمونه اگر جریمه‌ای پرداخت می‌کنید باید آرم بانک مرکزی و واریزی به خزانه را مشخص کند اگر نه به موقع به حساب واحد خزانه واریز نخواهد شد یا زمانی که سوخت گیری برای خودرو انجام می‌دهید به حساب بانک دیگری می‌رود که خصوصی است. اکنون تلاش کرده ایم با دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی وزیر اقتصاد و خزانه دار کل کشور این دستگاه‌ها را پای کار بیاوریم چرا که در دل منابع حاصل از فروش سوخت، یک درصد مالیات سلامت هم وجود دارد که مستقیماً تمام مردم ذینفع آن هستند و هزینه تامین داروی مورد نیاز آنها است که اگر به موقع وصول شود، مشکل دارویی نخواهیم داشت.

■ درباره دانشگاه‌های علوم پزشکی و دانشگاه‌های سراسر کشور که مجاز به داشتن حساب مجزا هستند، موضوع واریزی به خزانه چطور خواهد بود؟

دانشگاه‌های سراسر کشور و دانشگاه‌های علوم پزشکی طبق قانون احکام دائمی بودجه مجاز بودند که حساب‌های غیر خزانه‌ای داشته باشند اما به معنای این نبود که این حساب‌ها به خزانه نیاید بلکه باید در ابتدای وصول به خزانه می‌آمد و بعد از واریز پول را از ما دریافت و به حساب غیر خزانه‌ای منتقل می‌کردند چرا که قانونگذار و دیوان محاسبات تکلیف کردند که بر اساس بند الف تبصره ۷ قانون بودجه سنواتی همه اینها باید به حساب واحد خزانه برود تا مدیریت نقدینگی به ویژه در زمان‌هایی که دولت برای تامین منابع نیازمند آن است به کمک تامین هزینه‌ها بیاید. مثل تامین هزینه‌های مقابله با بیماری کرونا، رتبه بندی معلمان و یا هزینه‌های مربوط به حوادث غیرمترقبه نیاز دارد.

مورد دیگری که در دولت در راستای شفافیت، انضباط مالی و پاسخگویی عمومی دنبال می‌شود این است که ارتباط بین این عناصر و صورت‌های مالی را برقرار کنیم چرا که پیوند عناصر نظام مالی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی بسیار موثر است و در واقع هدف از تهیه اطلاعات مالی برای تصمیم‌گیری و پاسخگویی عمومی است. برقراری این ارتباط در واقع سیستم یکپارچه مدیریت مالی را رقم می‌زند.

■ توضیح بیشتری درباره این سیستم می‌دهید؟

سیستم یکپارچه مدیریت مالی (FMIS) با محوریت سازمان برنامه و بودجه، گروه‌های ذینفع بسیاری دارد مانند خزانه داری کل کشور، سازمان اداری و استخدامی، دیوان محاسبات، وزارت صمت از جهت امضای الکترونیکی و سامانه‌های ستاد و تدارکات دولتی، وزارت ارتباطات از لحاظ فراهم کردن

زیرساخت‌های دولت الکترونیکی. انتظار داریم سازمان برنامه، جلسات شورای راهبری و عملیاتی را برای تکمیل این سیستم سریعتر برگزار کند تا زودتر به نتیجه مطلوب برسیم.

■ آیا اقدامی در راستای استقرار این سیستم انجام شده است؟

ما در وزارت اقتصاد این سیستم یکپارچه را کامل کرده‌ایم و باید سیستم یکپارچه خارج از خزانه را به آن متصل کنیم تا روابط مالی انجام شود که مهمترین اصل در آن حساب واحد خزانه است.

در سیستم یکپارچه مدیریت مالی، اطلاعات پایه بودجه‌ای را از سازمان برنامه و اطلاعات پایه منابع انسانی را از سازمان امور استخدای می‌گیریم که با این تدابیر دیگر حقوق نجومی وجود نخواهد داشت. البته با اقداماتی که این دولت در راستای کمیته منابع انسانی و ابلاغیه‌ها انجام داد کسی در دولت حقوق نجومی نمی‌گیرد چرا که هم در سیستم پاکنا سازمان امور استخدای رصد کامل میشود و هم کنترل‌های لازم با رعایت سقف مجاز توسط ذیحسابان محترم سراسر کشور انجام می‌پذیرد. ازطرفی مراجع نظارتی نیز این امر را در دستور کار اولویت دار رسیدگی خود گذاشته‌اند.

حساب واحد خزانه در یک لحظه به ما می‌گوید وضعیت نقدینگی کشور چقدر است و امکان مدیریت وجوه نقد را فراهم می‌کند، لذا ضرورت دارد که برای اجرای کامل حساب واحد خزانه قطعاً نظام مالی و محاسباتی خزانه داری کل کشور نیز تغییرات اساسی در زمینه بهبود روشها داشته باشد.

■ برای تکمیل این سیستم یکپارچه باید چه اقداماتی انجام شود؟

در راستای ماده ۸ قانون برنامه ششم توسعه از ابتدای دولت آیین‌نامه اجرایی بند الف، ب، پ این ماده را در دستور کار قرار دادیم و در عین حال تفاهم‌نامه‌ای با سازمان برنامه داریم؛ بنابراین بر اساس

اسناد بالادستی نقشه رسیدن به سیستم یکپارچه مدیریت مالی دولت ترسیم شده و در مرحله اجرا است. خزانه داری کل کشور در راستای قانون اصلاح ساختار بودجه‌ای که در مرداد ماه سال گذشته با مصوبه مجلس ابلاغ شده، تمام واریز و پرداخت‌ها را شناسه دار کرده است و حدود ۷۵ درصد سیستم پرداخت به ذینفع به استثنای برخی موارد انجام شده است که این حاصل تلاش همکاران در اداره کل خزانه داری و همکاران استانی و ذیحسابان است که توانستند سیستم خزانه داری الکترونیک را در راستای هوشمند سازی و شفاف سازی عملیات مالی دولت محقق کنند.

البته برای اینکه بتوانیم دستاورد اقتصادی داشته باشیم و در راستای اصلاح نظام مالی گام برداریم، فقط ساخت سیستم مهم نیست بلکه بهبود روش و فناوری اطلاعات نیز اتفاق بیفتد و در این زمینه نیازمند اصلاح برخی قوانین پایه هستیم.

از نگاه کارشناسی می‌توانید نکاتی را درباره اصلاحات مورد نیاز بفرمایید؟ ما نیازمند اختصاص حساب ارزی در خزانه داری کل کشور، تفکیک بودجه جاری و بودجه ارزی و تشکیل صندوق ثروت ملی هستیم. تشکیل صندوق ثروت ملی یعنی شرکت‌های مالی دولتی که دولت از آنها منابع دارد و این شرکت‌ها اگر قرار بود واگذار شود تا الان می‌شد و اگر تا به حال واگذار نشده، آنها را تبدیل به هلدینگ و منابع آنها را به وزارت اقتصاد بیاوریم و در قالب منابع صندوق ثروت ملی اهرمی برای پروژه‌های عمرانی شود. مثلاً اگر کسی می‌خواهد بیمارستان بسازد از منابع این استفاده کند اما اصل و سود آن را بعد از بهره برداری به صندوق بازگرداند چرا که این منابع ثروت بین نسلی است و باید حفظ شود.

اگر مقام معظم رهبری عنوان می‌کنند که کسری بودجه ام المصائب اقتصادی است به این دلیل است نمی‌دانیم درآمدها چقدر است و هزینه‌هایمان هم شفاف نیست و این کسری بودجه اتفاق می‌افتد و یا قطع وابستگی به نفت با تفکیک بودجه جاری و بودجه ارزی ممکن می‌شود. علاوه بر این باید حساب ارزی محقق شود تا اصل ۵۳ قانون اساسی هم مدیریت شود تا از منابع حاصل بتوانیم برای اهرمی کردن سایر منابع و مدیریت بودجه استفاده کنیم.

از دیدگاه کارشناسی و نه از جایگاه مدیر کل خزانه، تشکیل سازمان منابع عمومی دولت و یا سازمان خزانه داری کل کشور را مناسب می‌دانم با این رویکرد که گمرک، سازمان امور مالیاتی، سازمان اموال تملیکی و به تبع سازمان خصوصی در این سازمان متمرکز شود و بتوانیم به مرور و در سنوات آتی منابع بودجه را به مسیری برویم که منابع عمومی را در راستای حقوق و مزایا پرداخت کنیم و بعد از آن در راستای صرف منابع ارزی برای پروژه‌های توسعه‌ای و اشتغال و ... گام برداریم.

البته مجمع تشخیص سیاست‌های کلی برنامه هفتم این موارد را پیش بینی کرده است و تحقق آن نیازمند عزم ملی و همکاری همه دوستان متولی نظام مالی